

§ 3**Verksamhetsberättelse för Östermalms
stadsdelsnämnd år 2013****Beslut**

1. Nämnden godkänner verksamhetsberättelse 2013 och överlämnar den till kommunfullmäktige.
2. Nämnden godkänner att resultatenheternas nettoresultat inom förskolan, parklek och äldreomsorg avsätts i resultatfond under eget kapital i balansräkningen.
3. Nämnden hemställer hos kommunstyrelsen om ombudgetering av investeringsmedel inom parkmiljö/stadsmiljö om 0,6 mnkr.

Ärendet

Alla stadens förvaltningar ska årligen skriva en verksamhetsberättelse (VB) till sina nämnder. VB är intressant även för allmänheten/medborgarna som är våra egentliga uppdragsgivare och som dessutom betalar allt. När nämnden fastställt VB utgör den underlag för stadens samlade årsredovisning och uppföljning av kommunfullmäktiges (KF) budget. Staden har från och med 2010 återgått till benämningen ”verksamhetsberättelse”, i motsats till tidigare ”årsredovisning”.

Ärendets beredning

Östermalms stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 24 januari 2014. Dnr 2014-040-1.2.1.

Förslag till beslut

Ledamoten Johanna Sjö m.fl. (M) yrkade att nämnden antar förvaltningens förslag till beslut.

Ledamoten Birgit Marklund Beijer m.fl. (S) och ledamoten Jaime Barrios (V) yrkade bifall till socialdemokraternas och vänsterpartiets gemensamma förslag till beslut.

Beslutsgång

Vice ordföranden Stefan Nilsson (MP) ställde de olika förslagen mot varandra och fann att nämnden antagit förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Ledamoten Birgit Marklund Beijer m.fl. (S) och ledamoten Jaime Barrios (V) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag enligt följande.

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner i huvudsak verksamhetsberättelse för Östermalm 2013, och överlämnar den till kommunfullmäktige.
2. Nämnden framhåller härutöver följande.

Allmänt

Östermalms stadsdelsnämnds verksamhetsberättelse för 2013 återspeglar den budget som den moderatledda majoriteten i Stockholms kommunfullmäktige tidigare fastställt. Samtidigt vill vi dock tacka samtlig personal för att de under 2013 gjort vad de kunnat för att erbjuda medborgarna de tjänster och den service som gjorts trots de av majoriteten givna verksamhetsförutsättningarna.

Förvaltningen har presenterat ett tydligt tjänsteutlåtande med i huvudsak bra innehåll och kan sägas ha lyckats väl med att hålla budgeten. Ett överskott som uppgår till 21 mnkr kunde ha alliansen ha satsat inom områden som är eftersatta. De många indikatorerna, årsmål – KF:s och egna - som dessutom ändras, gör uppföljningen emellertid svår att överblicka.

Vi är av den åsikten att utöver de ansvarsområden som stadsdelsnämnderna har idag ska även föras ansvaret för grundskolan, barmarks- och vinterväghållning samt ett större ansvar för arbetsmarknadsfrågor. Likaså anser vi att ansvaret för de enskilda förskolorna ska tillföras stadsdelsnämnderna.

Det är en viktig uppgift för stadsdelsnämnden att arbeta med att fördjupa demokratin, uppmuntra engagemang och skapa fora för dialog med medborgarna men eftersom stadsdelsnämnderna i den borgerliga majoriteten avlövas vad gäller ansvarsområden blir den lokala demokratin tyvärr en schimär. Detta är inte bra eftersom stadsdelsnämnden är det enda forum dit medborgare kan komma och ställa frågor.

Avveckling av Arbetscentrum

Oppositionen i nämnden motsatte sig i december för den föreslagna avvecklingen av Arbetscentrum. Denna avveckling är en följd av den åtstramning och försämring som den borgerliga politiken innebär för personer som i samhället behöver ett starkt stöd.

Verksamheter som inte är obligatoriska för kommunen läggs ner. Detta har även gällt gruppboendet på Sandhamnsgatan och Lotsen som flyttats hit och dit.

Arbetscentrum har varit och är en mycket viktig verksamhet för många personer med psykiska funktionsnedsättningar. Den sociala utsattheten är mycket stor i denna grupp och det finns för många en stor risk för isolering och passivitet. Att hänvisa till andra alternativ runt om i staden är inte en lösning för de människor som nyttjar Arbetscentrum. Arbetscentrum fyller en viktig funktion både som förebyggande social verksamhet och för att öka möjligheterna till praktik, studier eller arbete. Det är viktigt att påpeka att en avveckling även drabbar anhöriga eftersom det är viktigt för dem att brukarna trivs, har det bra och har en meningsfull sysselsättning.

Det ställer givetvis krav på att verksamheten utvecklas för att möta de behov som brukarna ställer. Då SCBs undersökningar har visat att det är främst kvinnor som tar över och vårdar sina anhöriga.

Barn och unga

När det gäller *förskolan* är det angeläget att hålla fast vid vårt löfte att minska barngruppernas storlek och samtidigt öka antalet personal per grupp. Arbetet med att minska barngruppernas storlek har sedan länge varit ett krav från oppositionen och påbörjades redan 2002. Andel förskollärare har minskat sedan förra perioden och är nu 44 %, men är dock över årsmålet 42 %. Att arbeta för att få fler förskollärare till Östermalm är viktig uppgift. Antalet förskolebarn per anställd har ökat vilket är oroväckande.

Det kan emellertid också nämnas att brukarundersökningar visar att föräldrar på Östermalm är bland de mest nöjda i staden över förskoleverksamheten.

Vad ungdomslokalerna beträffar är det inte rimligt att stänga både Poolhuset och Gärdesskolans G-punkten. Dessa båda fyller tillsammans med Humlanhuset bra verksamheter till gagn för våra ungdomar.

Äldreomsorg

När det gäller upphandling beslutas denna av stadsledningskontoret i Stadshuset, medan vi lokalt har myndighetsansvaret för uppsyn över verksamheten. Vi anser att i de fall äldreomsorg ska upphandlas är det dags att som tidigare låta stadsdelsnämnden ansvara både för upphandling och uppföljning. För att få bättre balans och större valfrihet bör

stadsdelsnämnden i fortsättningen ges möjlighet att ta över driften av flera äldreboenden.

Andelen äldre som valt hemtjänst i privat regi på Östermalm är för närvarande 68 % och 17 till antalet. Övriga 32 % har valt hemtjänst i kommunal regi. Det kan noteras att fyra företag (av 17) har färre än fem hemtjänstmottagare. Det finns över 200 hemtjänstutförare att välja i staden, vilket gör det väldigt svårt för äldre att ta ställning till. Av de 17 hemtjänstföretag som är verksamma på Östermalm har 13 företag adress på Östermalm. Detta får i alla fall ses som positivt ur miljösynpunkt vilket borde betyda mindre resande.

Man kan också konstatera att den kommunala hemtjänsten (två till antalet) i högre grad än de privata utförarna har en större andel tillsvidareanställda och högre utbildningsnivå. Detta sammantaget borde bidra till en bättre arbetsmiljö för de anställda och kvalitet vilket gagnar de äldre som har hemtjänst.

Det som kan synas anmärkningsvärt är att de kunder som avstår från att aktivt välja äldreomsorgsboende blir tilldelade den enhet som kallas Icke-Val, vilket alternerar mellan en rad olika privata utförare. Man skulle kunna anta att detta är anledningen till att allt färre väljer kommunal hemtjänst.

Socialtjänsten

Många indikatorer och årsmål inom socialtjänsten visar på gula och röda prickar, vilket innebär att årsmålen ej uppfyllts. Till exempel kan nämnas att andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal har minskat från årsmålet 85 % till 80 %.

Socialtjänstens beräknade underskott uppgår till knappt 3,1 miljoner kr, vilket är lägre än motsvarande tid förra året. Att andelen personer beroende av ekonomiskt bistånd har minskat är givetvis positivt, men det kan innebära samtidigt att de som flyttar till Östermalm har det gott ställt. Det finns helt enkelt inte bostäder eller hyreslägenheter dit personer med försörjningsstöd eller har en lägre inkomst kan bo. Dessa tvingas i stället ut från innerstaden för att ge plats åt de rika som flyttar in.

Även om socialtjänstens underskott har minskat är det otillräckliga budgetmedel som tillförs verksamheten. Detta innebär givetvis en viss nedmontering av välfärden. Verksamheter inom området har granskats och medfört striktare

bedömningar och prioriteringar inom socialpsykiatri, omsorg om personer med funktionsnedsättningar och försörjningsstöd.

Dessa förändringar visar att den borgerliga regeringens försämringar för dem som redan har det dåligt ställt och svårt att klara sitt livsuppehälle slår igenom allt mer. Kostnaderna för försörjningsstöd och den tidigare chockhöjningen av arbetslöshetskassans avgifter resulterade i att väldigt många människor lämnade A-kassan. Att Jobbtorgen inte kan ta emot personer som inte har tillräcklig arbetsförmåga är anmärkningsvärt. Därtill att stadsdelen inte har tillräckliga insatser tyder på att insatserna borde utökas inte minskas. Däremot har AR –teamet lyckats väl med sina insatser.

En internationell studie visar att Sverige faller i trygghetsligan. Från att ha haft den näst högsta a-kassan i världen ligger vi nu under snittet i en internationell jämförelse.

Det är svårt att få upp andelen pojkar som besöker ungdomsmottagningen. Det är därför viktigt att marknadsföra verksamheten så att även pojkar känner sig attraherade att besöka mottagningen.

Vite-avgift

Förvaltningsrätten har ålagt nämnden att betala en särskild avgift med ett belopp om 38 700 kronor per månad från 7 september 2012 fram till den 31 maj 2013 då beslut om LSS boende ej har kunnat verkställas. Totalt handlar detta om knappt 350 000 kr. Detta visar att alliansen ej lyckas få fram bostäder som dessa personer har rätt till. I Stockholm stad har den moderatledda majoriteten sedan 2006 fram till 2012 sålt ut 27 367 allmännyttiga lägenheter. Av dessa har 24 000 ombildats till bostadsrätter. (Dagens Samhälle). Situationen för de särskilt utsatta som har svårast att komma in på bostadsmarknaden blir därför inte bättre av att utbudet av de allmännyttiga bostäderna blir färre.

Stadsplanering och miljö

Som framgår av tidigare rapporter har stadsdelsnämnden Östermalm inom sitt geografiska område dels flera parkmiljöer i världsklass som till exempel Humlegården och Tessinparken, dels Nationalstadsparken. Inom den senast nämnda ansvarar nämnden för förvaltningen av Kaknäsområdet, Nobelparken, Tessinparken och en del ytor i Gärdeshöjden och Ekhagen.

Intrycket det senaste året är att standarden på vår gemensamma miljö något förbättrats men också att slitaget ökat. Vårt problem är att de stora parkmiljöerna som till exempel Humlegården är utsatta för ett starkt besöksstryck och att behovet därför av kontinuerlig städning ökar.

Inom nämndens område växer nu en ny stadsdel fram, Norra Djurgårdsstaden. Nämnd och förvaltning medverkar i utformningen av det nya området. Det är viktigt med ett stort utbud av grönytor för rekreation och utevistelse samt för lek och idrott.

Invånarna skall vara nöjda med städning och trygghet, varför städningen hålls på en hög nivå och våldsyttningar motverkas. Det lokala brottsförebyggande rådet är viktigt med polis, förvaltning, skola, brandkår och kyrka i samverkan. Även nämndrepresentanter borde finnas med i rådet. Även kulturen ingår i stadsmiljön men är väldigt marginell.

Särskilt uttalande

Ledamoten Maria Antonsson m.fl. (MP) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande.

Upphandling

Vissa upphandlingar rörande t.ex. äldrevård och skola kan få långtgående och betungande konsekvenser för de medborgare som drabbas om leverantören missköter kontraktet eller går i konkurs. Vid upphandling avseende sådana verksamheter anser vi att deponeringskrav bör kunna ställas på leverantören i syfte att undvika eventuella framtida avbrott i verksamheten eller långdragna juridiska tvister om ansvar och utkrävande av medel ur konkursbon.

Vidare anser vi att kompetens kring upphandlingens miljöpåverkan bör förstärkas, t.ex. vad gäller kemikalielagstiftning och mat. Det vore lämpligt med större hänsyn till den upphandlade tjänsten eller objektets funktion så att man därigenom möjliggör de lösningar som utgår från föreliggande behov.

En hållbar stadsdel

Vi anser att det bör satsas på kompetensutveckling inom miljöområdet, chansen att göra miljövinster kan finnas även i verksamheter och vid beslut som inte tycks miljörelaterade. För

att upptäcka dessa krävs att berörda medarbetares kunskap om miljö stärks. Vi hade även önskat att det satsats mer resurser och ställts högre krav på de byggherrar som valts ut att bygga Norra Djurgårdsstaden. På så sätt hade stadsdelen kunnat förverkliga den spetsprofil inom miljöområdet som var den ursprungliga ambitionen.

Stadsdelens invånare ska informeras och kunna erhålla rådgivning när det gäller miljövänlig konsumtion och energirelaterade förbättringar. I den mån förvaltningen äger eller leasar bilar bör lösningen Öppen bilpool övervägas. Fastighetskontoret avser upphandla en öppen bilpool som är tillgänglig för allmänheten utanför kontorstid. Intresset för bilpool är stort i Stockholm men de som ansvarar för driften av befintliga bilpooler uppger att det är svårt att skapa parkeringsplatser som är särskilt avsedda för bilpoolsbilar. På detta sätt kan tillgången till bilpoolsbilar ökas. Vi anser att staden har all anledning att uppmuntra och möjliggöra användningen av bilpooler.

God och hälsosam mat

Ekologisk, näringsriktig och närlagad mat är viktig för hälsan och större steg mot en ökad andel ekologisk mat i förskola och andra verksamheter bör tas. I första hand bör livsmedel som ofta innehåller höga halter av bekämpningsmedelsrester prioriteras, exempelvis vindruvor, potatis, squash och paprika. Generellt bör maträtter innehållande mycket ekologiska grönsaker premieras och kunskapen om hur man lagar bra och mättande mat med inget eller endast lite kött bör utvecklas genom kompetensförhöjande insatser. Nyligen fattade Uppsala kommun beslut om att satsa mot 100 procent ekologisk skolmat och vi ser ingen anledning till varför Stockholm och Östermalm inte skulle kunna göra samma satsning. Vidare önskar vi att man kunde återinföra frågor kring mat och kvalitet i den brukarundersökning som skickas till föräldrar till förskolebarn i stadsdelen.

Sund förskola

Vi har i flera olika sammanhang lyft fram frågan om giftfri förskolemiljö och kommer att göra det framöver också. De viktigaste punkterna som vi vill lyfta fram är:

- Att en inventering av förskolorna görs för att sortera bort produkter med hormonstörande ämnen.
- Att plastgolv med ftalater byts ut.

- Att upphandlingskraven skärps så att till exempel plastleksaker med farliga kemikalier inte köps in.
- Att det ställs hårda miljökrav vid alla ny- och ombyggnader av förskolor.

Vidare vill vi att stadsdelen ska verka för större och grönare förskolegårdar och minskad biltrafik i anslutning till förskolor. Barns utvecklade lungor är känsliga och bör inte exponeras för de farliga partiklar som bilar och dubbdäck river upp ur asfalten. Då Stockholm alltjämt överskrider de luftkvalitetsnormer som uppställts är det viktigt att man på stadsdelsnivå försöker begränsa biltrafiken till och kring förskolor. Halten av skadliga partiklar minskar avsevärt om man kan förflytta biltrafiken ett 50-tal meter från verksamheten. Föräldrar bör informeras om bilhämtnings påverkan på såväl miljö som hälsa och uppmuntras att lämna barnen på annat sätt.

Omsorg om äldre

Det gångna året visar att det behövs tillskott av resurser för att äldreomsorgen ska hålla en tillräckligt hög kvalitet. Kvaliteten i hemtjänsten måste öka och kvalitetssäkras.

Biståndsbedömningen behöver göras generösare, idag nekas gamla plats på servicehus trots att det finns tomma platser. De äldre på vård- och omsorgsboenden behöver ha rätt till och få hjälp med att komma ut dagligen, något som är mycket viktigt för hälsan och livskvaliteten. Det ska i varje stadsdel finnas kommunala alternativ, både när det gäller hemtjänst och äldreboende, eftersom det för många är en viktig del av valfriheten att kunna välja detta.

Omsorg om funktionsnedsatta

Det är nödvändigt med ökade resurser inom omsorgen om funktionsnedsatta, så att människor har lika möjligheter till ett gott liv.

Den avveckling av Arbetscentrum på Östermalms lokaler som aviserades av den moderatledda majoriteten i december är inte acceptabel. Många personer med psykisk funktionsnedsättning har sitt arbete där och behöver ha tillgång till sysselsättning/arbete på Östermalm.

Personliga ombud är en mycket effektiv stödåtgärd för personer med psykiska funktionsnedsättningar och enormt värdefull och uppskattad av de personer som berörs. Särskilt det statliga stödet, som täcker ungefär hälften av kostnaden för personliga

ombud, innebär att en utökning av antalet personliga ombud både är god politik och god ekonomi. Vi har lagt en motion om ökning av antalet personliga ombud till minst 20 i hela staden, vilket skulle innebära två ombud på Östermalm (jämfört med ett ombud idag).

Individ- och familjeomsorg

Den sociala barn- och ungdomsvården har fått kraftigt minskade resurser sedan 2006, då den nuvarande moderatledda majoriteten tog över makten i Stockholms stad. Tillskott av resurser är inte minst nödvändigt för att alla barn som riskerar att fara illa ska kunna upptäckas. Det kan röra sig om barn till missbrukande föräldrar, barn till psykiskt funktionsnedsatta eller barn som far illa på grund av föräldrars olika problem.

Ungdomsmottagning

Vi tycker det är beklagligt att ungdomsmottagningen inte lyckas nå ut till fler pojkar trots de satsningar som gjorts. Det är mycket viktigt att killar känner att de har rätt till samma typ av vård och stöd som tjejer. Vi hoppas arbetet för att uppnå ett mer jämställt resultat fortsätter även under 2014.